

نوید ظریف کریمی نویسنده کتاب «بچه‌های مسجد بلال» از جزئیات این اثر می‌گوید

طلیعه‌ای برای پایگاه‌نگاری مساجد

۲

تولیت آستان قدس رضوی:

در تبلیغ دین نباید به گونه‌ای رفتار کرد که در مردم نفرت ایجاد شود

تولیت آستان قدس رضوی با تأکید بر اینکه امر به معروف و تبلیغ دین باید با زبان نرم و اخلاق حسنه باشد، گفت: در تبلیغ دین نباید به گونه‌ای رفتار کرد که در مردم نفرت ایجاد شود.

به گزارش آستان‌نیوز، حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مروی در افتتاحیه دوره

آموزشی مربیان «طرح زندگی به رنگ خدا در امامزادگان» که در مجتمع فرهنگی آموزشی امامت مشهد برگزار شد ...

ویژه فرهنگ و معارف رضوی | سال دوم | ویژه نامه ۲۷۶

دیدگاه / حجت‌الاسلام محسن مهاجرنیا

معنای آزادی از نگاه انقلاب اسلامی

نشست نقد و بررسی کتاب «هست و سستگان» برگزار شد

خاطراتی متعلق به ملت ایران

شاعر گمنام یک مدیحه مشهور شناسایی شد

نقش شاعران و مداحان در شکستن محاصره تبلیغاتی دشمن

وقف و نذر

اهدای نفیس‌ترین نسخه خطی «کلیات جمال اردستانی»

نفیس‌ترین نسخه خطی «کلیات جمال اردستانی» موجود در کشور توسط خانم معصومه صدیق باغبان به مرکز نسخ خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی اهدا شد. بانوی اهداکننده که حدود ۱۲ سال در آستان مقدس رضوی در کسوت خادمی مشغول به خدمت است، این نسخه ارزشمند را میراث خانوادگی عنوان کرد که طی چند نسل گذشته در خاندان ایشان به ارث باقی مانده است. وی با وجود نفاست و قیمت نسخه اهدایی، کتابخانه حرم مطهر را امن‌ترین مکان برای حفاظت از آن و بهره‌مندی از محتوای آن برای پژوهشگران برشمرد. این واقف نیک‌اندیش، وقف را راهی برای جوادانگی دانست و بهره‌مندی اهل علم از این میراث را توشه‌ای مستدام برای روزگاران خواند. نسخه نفیس «کلیات جمال اردستانی» از تألیفات جمال‌الدین محمد جمالی اردستانی متولد ۸۱۶ و متوفی ۸۷۹ قمری در عصر تیموری است که تألیف آن در ۲۰ صفر ۸۶۰ به پایان رسیده و نزدیک‌ترین نسخه به دوران مؤلف است. این کتاب ۱۹ رساله کوتاه دارد که در دل رساله هجدهم به نام «مرآت افراد» ۱۰۹ رساله کوتاه در شرح و تفسیر برخی آیات و احادیث و نامه‌های کوتاه اخلاقی و عرفانی آمده است. از این نویسنده، مثنوی با عنوان «بیان حقایق احوال سیدالمرسلین» به نگارش درآمده است. این نسخه، مجموعه کاملی از رسائل است که به خط عالی با تذهیب کامل، جدول کشی و نقش سرلوح‌ها در هر صفحه کتابت شده است.

درباره زندگی و خدمات الله‌وردی خان، سیاستمدار عصر صفوی در سالروز درگذشت وی

سپهسالار واقف

و امتیازات ویژه برخوردار بود.

■ فرهنگ‌دوستی یک نظامی سیاستمدار

با توجه به آنچه گفتیم، چنین به نظر می‌رسد که الله‌وردی خان به دلیل اشتغالات نظامی، اصولاً سربازی بود که میانه‌های با هنر و فرهنگ نداشت؛ اما این تصور اشتباه است. او را باید یکی از فرهنگ‌دوست‌ترین سیاستمداران تاریخ ۵۰۰ سال اخیر ایران بدانیم. الله‌وردی خان پس از رسیدن به حکومت فارس، دست به عمران و آبادانی گسترده‌ای زد و در همان حال مدرسه‌ای تأسیس کرد که به مدرسه «خان» مشهور شد. دلیل تأسیس این مدرسه، ایجاد فضایی برای فعالیت‌های علمی و آموزشی ملاصدرا بود که به دلیل تنگ‌نظری برخی از وابستگان به دربار صفوی، از اصفهان به روستای «کپک» در قم تبعید شده بود و به سختی روزگار

■ ارادت به آستان ثامن‌الحجج(ع)

الله‌وردی خان به مشهد و حرم مطهر رضوی، علاقه و ارادت فراوانی داشت؛ به همین دلیل، پس از آغاز فعالیت‌های عمرانی گسترده در عهد شاه‌عباس صفوی و توسعه اماکن متبرکه، الله‌وردی خان نیز به عنوان یکی از سیاستمداران نامدار و ارادتمندان به ثامن‌الحجج(ع)، سنگ بنای رواقی بسیار مجلل را در شرق روضه منوره گذاشت و گنبدی مسی هم بر فراز آن ساخت. این رواق و گنبد از نظر معماری و

کاشی‌کاری در زمره بهترین نمونه‌های جهان هستند. با این حال، الله‌وردی خان تنها در فکر ساخت بنا در حرم مطهر برای رفاه حال زائران و مجاوران نبود. او املاک متعددی را در مشهد وقف کرد؛ یک کاروانسرا، چند مغازه، یک رشته قنات و چند مزرعه در نزدیکی این شهر توسط الله‌وردی خان وقف شد تا درآمد آن به مصرف «فقرای مجاور و زوار حرم رضوی» برسد.

می‌گذراند. نقل است که الله‌وردی خان در نامه‌ای به ملاصدرا نوشت: «من نمی‌توانم به کپک بیایم تا بتوانم از محضر درس شما استفاده کنم و به همین جهت در شیراز بنای مدرسه‌ای را برای شما شروع کرده‌ام و همین که تمام شد اطلاع می‌دهم که بیایید در این مدرسه تدریس کنید». الله‌وردی خان توجه ویژه‌ای به حال رعایا داشت؛ او راه‌های محدوده حکومت خود را بازسازی کرد و کاروانسراهایی بسیار

■ محمدحسین نیکبخت

شاید در میان مردان نظامی و سیاسی دوره صفویه که نام نیکی از آن‌ها در تاریخ باقی مانده است، نتوانیم کسی

را مانند الله‌وردی خان پیدا کنیم؛ سپهسالار سپاه ایران و در عین حال، یکی از فرهنگ دوست‌ترین مقامات عهد شاه‌عباس یکم که بنای گنبد مسی وی در شرق روضه منوره از شهرت بسزایی برخوردار و رواق مشهور او در حرم مطهر، با کاشی‌کاری‌های منحصر به فرد خود، در همه جهان معروف است. الله‌وردی خان در ۱۴ ربیع‌الثانی سال ۱۰۲۲ دار فانی را وداع گفت و پس از تشییع باشکوه در اصفهان، پیکرش را به مشهد انتقال دادند و در مقبره‌ای واقع در زیر گنبدی که ساخته بود، به خاک سپردند. در رواق امروز قصد داریم کمی درباره این سیاستمدار و سپهسالار واقف، با شما عزیزان صحبت کنیم.

■ نبوغ نظامی و فرماندهی سپاه

الله‌وردی خان اصالتاً گرجی‌تبار بود؛ او در زمان حمله شاه‌تهماسپ یکم صفوی به گرجستان، به اسارت درآمد و به عنوان غلام، به جرگه سربازان مخصوص فرمانروای صفوی پیوست. در همین دوره بود که به دلیل هوش، پاکدستی و وفاداری مورد توجه بزرگان صفویه قرار گرفت و به تدریج تا مقام زرگرباشی دربار بالا رفت. او در جریان نزاع بر سر قدرت میان شاهزادگان صفوی، جانب شاه‌عباس را گرفت و به این ترتیب با آغاز حکومت او به سرعت مدارج ترقی را طی کرد؛ ابتدا حاکم گلپایگان و محلات شد و سپس به فرماندهی لشکر مخصوص شاه‌عباس صفوی منصوب گردید. الله‌وردی خان بعدها به حکومت فارس رسید و به دلیل شجاعت و نبوغ نظامی‌ای که از خود نشان داد، شاه‌عباس، سپهسالاری سپاه ایران را به او واگذار کرد و الله‌وردی خان در این سمت توانست پیروزی‌های فراوانی بدست آورد که بیرون راندن پرتغالی‌ها از گمبرون (بندرعباس بعدی) و نیز سرکوب فتنه حاکم قراچه‌داغ، پیروزی بر سپاه عثمانی در چند جنگ، آزادسازی بحرین و... از جمله موفقیت‌های اوست. شاه‌عباس پس از دیدن این قابلیت‌ها، هنگام انجام تغییرات در ساختار نظامی سپاه ایران، الله‌وردی خان را دوباره به عنوان فرمانده کل سپاه منصوب کرد و به وی مقام «صدر لشکر» داد. او تا پایان عمر از اعتبار

منبر مجازی

تفاوت عشق زمینی و آسمانی

■ حجت‌الاسلام عاملی | بحث ما تفاوت‌های

عشق زمینی و آسمانی است. خداوند عنایت‌های زیادی نسبت به انسان دارد ... انواع عنایاتی هم که کرده است برای انسان واقعاً حیرت‌آور است ... دین هم بر همین اساس بنا شده است. اصلاً انبیا سفیران محبت‌اند؛ «ثُمَّ بَعَثْنَا عَلٰی سَبِیْلِ مُحَمَّدٍ...» کاروان محبت حضرت حق است که به طرف انسان‌ها فرستاده است. یکی از مقایسه‌هایی که داریم این است که در عشق مادی اگر عاشق پس از مدت‌ها برگردد و معشوق آدم خوبی باشد گلابی می‌کند که تو فلان کار را کردی، بی‌وفایی کردی و از این حرف‌ها دارد اما در عشق آسمانی قضیه عکس است. در عشق آسمانی وقتی عاشق بعد مدت‌ها برمی‌گردد، توبه می‌کند، خدای متعال به بنده‌اش می‌گوید سرت را بالا بگیر... نمونه‌اش را در کرپلا هم داریم... «ارْفَعْ رَأْسَكَ يَا شَيْخٍ...» سرت را بالا بگیر... وقتی حر خواست بگوید که من فلان کارها را کردم، امام حسین(ع) گفتند گذشته را فراموش کن، از گذشته حرف نزن... سرت را بالا بگیر.

در عشق زمینی وقتی کسی که کار بدی کرده و بعد آمده سراغ معشوق، عاشق به رخس می‌کشد. می‌گوید تو این کارها را کردی حالا آمدی سراغ من... اما به رخ کشیدن در کار خدا نیست... در روایت و ادعیه هم هست که خدایا شأن تو خیلی بالاتر از این است که «هِنَ أَنْ تُقَاسِمَنِيْ بِفِعْلِيْ...» یعنی خدایا فضل تو بالاتر از این است که مرا با خطا و گناهم بسنجی... خدایا این در شأن تو نیست... بالاتر از این خدا یک حرف عجیبی زده است که «وَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ...» نه تنها به رخ انسان نمی‌کشد بلکه خدای متعال می‌گوید گناهان این آدم را خط بزیند، روی آن حسنه بنویسد. یعنی در دنیا شما هیچ وقت کسی را پیدا نمی‌کنید نسبت به طرف مقابلش که بدی کرده است فو قش این است که ببخشد اما دیگر نمی‌آید به جای سبب‌ت حسنه بنویسد. اصلاً روح کلی حاکم بر دین و شریعت را اگر کسی می‌خواهد تشخیص بدهد باید بدانند بزرگ‌ترین رحمت خدا همین توبه است. یعنی اگر خدا توبه را وضع نمی‌کرد خیلی‌ها دق مرگ می‌شدند. چون ما معصوم نیستیم، گناه می‌کنیم، بعداً متوجه جمال و جلال حق می‌شویم، بعداً متوجه می‌شویم به چه کسی هتاک می‌کردیم، در برابر چه کسی چموشی کردیم. آن وقت آن توبه است که آبی است برای آتش و انسان آرامش پیدا می‌کند. بنابراین توبه یک رحمت بسیار استثنایی است از طرف خدا برای انسان.

جناب. کفتر چاهی‌ام. من کفتر آقا علی بن موسی الرضام. اگه لایق باشم اسمم بنویسه بدوش. می‌پرست: جسات‌تا این مدت سراغ شما را از هر کی گرفتیم، به «کفتر چاهی» گذاشت پشت فامیلی‌تون... داستان چیه آقا؟ کنج‌کاو شدیم. چاه‌کن می‌خندد و حالش می‌گردد. نمی‌دانیم اوضاع از چه قرار است. شبیه کسی که خبر فوق‌العاده‌ای شنیده باشد. لب تکان می‌دهد و انگار چیزی می‌گوید. چیزی که مرده را زنده می‌کند. با لبخند جواب می‌دهد: راست می‌گن همه. جلدم. کفترم

دیگری حفر شود. می‌گوید آمده حضوری اختلاط کنیم که الان و این فصل، زمان مناسب نیست. چون سطح آب زیرزمینی به پایین‌ترین حدش باید برسد یعنی تابستان که خاطر جمع باشیم. چندتایی شاگرد زبردست دارد و نشده سفارش احدی لنگ بماند. می‌گوید برای بازدید باغ هم برویم. به این ترتیب قراردادی با هم نمی‌گذاریم. پدرآمرزیده تکلیفمان را روشن می‌کند تا بعد صرف چای، راهی روستا شوند. وقت پذیرایی برادر می‌مقدمه از استاد

رقیه توسلی | چاه‌کن است. جوانی تکیده و اسم و رسم‌دار. توی حرفه‌اش حرفه‌ایست. این طور که شنیده‌ایم عموهایش همه مقنی بوده‌اند و خودش از کودکی جای دوچرخه و توپ، دستش به چرخ و کلنگ و بیلیچه و دلو بوده. آمده خانه پدری رتق و فتق امور ساختمان. راهنمایی می‌خواستیم در امر حفر چاه. از عمر بنا و مکان چاه‌های قدیمی و طول و سالشان می‌پرست. مختصات آن‌ها برایش اساس است. این طور که توضیح می‌دهد نباید در شعاع ۳ متری چاه، چاه

عشق امانت است

